

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/488/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113230479
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113230479.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocneným zástupcom TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., ul. Sv. G. č. XXXX/X, o zaplatenie sumy 891,56 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/74/2014-78 zo dňa 28. apríla 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorým súd návrh vo zvyšku zamietol a trovách konania z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

V ostatnej časti zostáva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 14C/74/2014-78 zo dňa 28.04.2014 odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi 658,84 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd návrh vo zvyšku zamietol. Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ (jeho právny predchodca Consumer Finance Holding, a.s.) sa návrhom zo dňa 17.09.2013 domáhal voči odporkyni zaplatenia 891,56 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 31.08.2010 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že odporkyňa a právny predchodca navrhovateľa uzavreli dňa 05.03.2010 zmluvu o pôžičke č. 1932157, na základe ktorej poskytol odporkyni celkovú výšku pôžičky 1.150 eur na zakúpenie spotrebného tovaru. Odporkyňa mala pôžičku splácať v 55 mesačných splátkach po 20,58 eur, avšak uhradila len sumu 191,16 eur. Z dôvodu porušenia povinnosti odporkyne splácať pôžičku riadne a včas navrhovateľ (jeho právny predchodca) vyzval odporkyňu listom z 20.08.2010 na okamžitú splatnosť úveru a odporkyňa dlžné splátky neuhradila. Dlž odporkyne predstavuje 891,56 eur. Na výzvu súdu k špecifikácii nárokov uviedol, že z celkových úhrad vo výške 952,98 eur odporkyňa uhradila 191,16 eur a je v omeškaní s úhradou 761,62 eur, poukázal na dohodu o zmluvnej pokute v čl. 12.2 Všeobecných obchodných podmienok vo výške 10 % z dlžnej splátky pre prípad omeškania s úhradou splátky a vyčíslenie poplatkov spolu vo výške 129,74 eur. Následne súd citoval ust. § 497, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného od 15.01.2009, § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákona č. 258/2001 Z. z.“) v znení k dátumu uzavretia zmluvy, § 132 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a konštatoval, že aktívnu legitimáciu navrhovateľa mal súd preukázanú z oznámenia o postúpení pohľadávky a zmluvy o postúpení pohľadávky vrátane prílohy, ktorou bola špecifikovaná pohľadávka voči odporkyni. Ďalej zistil, že dňa 05.03.2010 medzi Consumer Finance Holding, a.s. a odporkyňou bola uzavretá zmluva o pôžičke, na základe ktorej sa zaviazal veriteľ poskytnúť odporkyni úver na kúpu zariadenia Notebook Toshiba a LCD TV Samsung pri kúpnej cene 898 eur, celkovej sume pôžičky 1.191,90 eur, pri akontácii 50 eur, 6 %, pričom úver sa zaviazala dlžníčka zaplatiť v 55 splátkach po 20 eur spolu s poistením vo výške splátky 20,58 eur so splatnosťou 55 mesiacov pri ročnej úrokovej sadzbe 12,37 % pri priemernej RPMN 48,66 eur (správne % - poznámka odvolacieho súdu) uvádzanej RPMN 12,37 eur, pôžičke 848 eur a vyčíslených celkových nákladoch 252 eur. Zmluva bola za veriteľa

uzavretá predajcom, poverenou osobou Nay, a.s. Žilina. Odporkyňa bola predžalobnou upomienkou veriteľa zo dňa 20.08.2010 upozornená na povinnosť uhradiť nároky vo výške 1.140,14 eur, pričom súd z predloženej fotokópie doručky zisťuje, že zásielka nebola odporkyňou prevzatá v odbernej lehote. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že dňa 05.03.2010 bola uhradená akontácia 50 eur, ďalej splátka 20,58 eur, a to dňa 22.11.2010, splátka 22,58 eur (správne 20,58 eur - poznámka odvolacieho súdu) dňa 17.01.2011, splátka 50 eur dňa 28.09.2011 a dňa 07.02.2012 splátka 50 eur. Oboznámil aj obsah amortizačnej tabuľky pre úhrady a členenie splátok od 20.04.2010 do 20.10.2014 s členením na istinu a úrok. Súd ďalej zistil, že navrhovateľ evidoval v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok medzi postupcom Consumer Finance Holding a.s. a postupníkom EOS KSI Slovensko s.r.o. výšku úveru 1.150 eur pri akontácii 50 eur, výšku splátky 20,58 eur pri počte 55 splátok s úhradami 191,16 eur, pri zostatku pohľadávky 761,92 eur, zostatku príslušenstva 135,02 eur, agentúrnem poplatku 14,40 eur, pokuty za omeškanie 10,30 eur a sankčné úroky 110,32 eur.

Súd zistil, že zmluva nespĺňa základné náležitosti podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g/ a i/ zákona č. 548/2001 Z. z., nakoľko v zmluve nie je riadne uvedená konečná splatnosť úveru a výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov preto podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. považoval úver za vzniknutý zákonom predpokladanou prezumpciou, avšak za bezúročný a bez poplatkov. Podľa zistenia veriteľ využil svoje právo a od zmluvy odstúpil podľa § 5 zákona č. 258/2001 Z. z., podľa ktorého ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok. Jednoznačne súd posúdil úkon veriteľa ako odstúpenie od zmluvy, nakoľko pri úvere sa jedná o poskytnutie peňažných prostriedkov do určitej miery s povinnosťou dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, obdobne pri pôžičke, teda nejedná sa poskytnuté plnenie v splátkach (§ 565 Občianskeho zákonníka).

Nebolo súdom zistené, že by došlo k uplynutiu premlčacej doby v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Nakoľko navrhovateľ požičal odporkyňu sumu 848 eur (suma tovaru 898 eur - 50 eur akontácia), splatila sumu 191,16 eur, zaviazal súd odporkyňu na vrátenie plnenia vo výške 656,84 eur.

Pokiaľ sa jedná o príslušenstvo návrhu, navrhovateľom uplatnené úroky z omeškania, súd návrh v tejto časti zamietol, pretože nezistil, že by sa dostala odporkyňa do kvalifikovaného omeškania. Podľa zmluvy mal byť síce úver splatený v splátkach, avšak vzhľadom na bezodplatnosť úveru nemožno považovať po dlžníkovi takéto plnenie, pretože anuitnými splátkami okrem časti istiny bola uhrádzaná aj suma úroku za dané obdobie, teda dlžník nemohol byť povinný plniť v takom rozsahu, ako bolo dohodnuté v zmluve a záväzným mohla byť len celková splatnosť úveru (pôžičky). Ak dlžník nie je povinný platiť úrok a poplatky, nemôže byť platná ani dohoda o splácaní úveru v splátkach, pretože došlo k inej transformácii právneho vzťahu, kedy dlžník je povinný vrátiť len to, čo si skutočne požičal. Zákonom predpokladaná existencia úverového vzťahu, avšak bez poplatkov a úroku fakticky chráni veriteľa, aby napr. neúmyselným opomenutím splniť všetky zákonom požadované náležitosti sa nedostal do postavenia, že by zmluva bola neplatná pre absenciu podstatných náležitostí a mohol by sa domáhať len vydania bezdôvodného obohatenia, avšak takýto nárok by však v prípade dlhodobých úverov mohol byť premlčaný.

Súd bol preto názoru, že odporkyňa sa môže dostať do omeškania len obdobne ako pri vydaní bezdôvodného obohatenia až vtedy, keď jej je známe, v akej výške má skutočne plniť. Do omeškania sa totiž nemohla dostať ani po tom, čo veriteľ vyhlásil „predčasnú splatnosť úveru“, pretože dlžník sa nemohol dostať do omeškania s úhradami splátok, na ktorých úhradu v určenej výške nebol povinný. Je totiž len na veriteľovi, aby pristupoval zodpovedne k plneniu svojich úloh a právam spotrebiteľa a ak ním zavinené porušenie zákona vyvolá bezodplatnosť úveru, musí takýto nárok voči dlžníkovi uplatniť práve z tohto dôvodu a vyzvať ho na takéto plnenie, analogicky ako pri vyzvaní na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ak tak veriteľ nespraví, dlžník sa dostane najskôr do omeškania až po dni, keď súd rozhodne o nárokoch, pretože až vtedy dlžník vie, čo, v akej výške a z akého dôvodu má plniť. Súd preto návrh na zaplatenie úrokov z omeškania zamietol, nakoľko dlžník sa môže dostať do omeškania až vtedy, keď nebude plniť súdom uloženú povinnosť vyjadrenú rozsudkom.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) tak, že vzhľadom na obdobný úspech účastníkov vo veci samej (po vyčíslení sumy príslušenstva) s prihliadnutím na vyčíslenie sumy priznaných a zamietnutých nárokov rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu, a to proti časti rozhodnutia, ktorým súd zamietol jeho nárok na zaplatenie sumy 50 eur s príslušenstvom a v časti úrokov z omeškania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že sa nebráni právnenému posúdeniu poskytnutého úveru ako bezúročného a bez poplatkov, avšak má za to, že súd nesprávne matematicky dlžnú sumu vyčíslil. V tejto súvislosti uviedol, že kúpna cena tovaru bola v zmysle zmluvy vo výške 898 eur, celková suma pôžičky bola 1.181,90 eur. Nakoľko odporkyňa bola povinná v zmysle zmluvy zaplatiť akontáciu v sume 50 eur, predmetná suma bola započítaná na výšku poskytnutých peňažných prostriedkov (898 eur) a odporkyni bola následne poskytnutá suma vo výške 848 eur, ktorú sa táto zaviazala splácať pravidelnými mesačnými splátkami. Odporkyňa celkovo uhradila 191,16 eur, z toho je akontácia v sume 50 eur a splátky spolu v sume 141,16 eur. Suma úhrad vo výške 191,16 eur zahŕňa už aj úhradu akontácie vo výške 50 eur, ktorú súd započítal na sumu 848 eur, čo je suma už ponížená o akontáciu. Z uvedeného je teda zrejmé, že odporkyni bola poskytnutá pôžička bez úrokov a bez poplatkov v sume 898 eur a nie v sume 848 eur, ako uvádza súd. Suma 848 eur predstavuje sumu, od ktorej je už odpočítaná akontácia. Zároveň je však akontácia zahrnutá aj medzi platbami v sume 191,16 eur. Súd teda v danom prípade zohľadnil zaplatenú akontáciu 2-krát, nakoľko akontácia je zahrnutá v sume úhrad zo strany odporkyne vo výške 191,16 eur, ktorú odpočítal od sumy 848 eur, čo je suma pôžičky už ponížená o akontáciu.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ nesúhlasil s názorom súdu o nepriznaní úrokov z omeškania. Uviedol, že si v žalobnom návrhu uplatnil úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy istiny od 31.08.2010 do zaplatenia a to odo dňa nasledujúceho po dni, kedy uplynula 3-dňová lehota na dobrovoľné plnenie v zmysle výzvy zo dňa 20.08.2010, ktorá bola doručená (resp. vrátená) dňa 27.08.2010. Aj keď bola odporkyňa povinná uhradiť nižšiu sumu, na akú ju navrhovateľ vyzval, muselo byť tejto zrejmé, že jej bol poskytnutý úver v sume 898 eur, z čoho však uhradila len sumu 191,16 eur a vzniknutý rozdiel neuhradila. Navrhovateľ mal za to, že odporkyňa sa preukázateľne dostala do omeškania s úhradou dlžnej sumy od 31.08.2010.

V danom prípade podľa neho nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, keďže zmluva bola aj napriek chýbajúcim náležitostiam v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. platná, keďže odporkyni bol úver poskytnutý. Odporkyňa sa dostala do omeškania s úhradou dohodnutých splátok, a teda mu vznikol nárok na úrok z omeškania. V tomto smere navrhovateľ nesúhlasil ani s názorom súdu, že ak dlžník nie je povinný platiť úrok a poplatky, nemôže byť platná ani dohoda o splácaní úveru v splátkach, pretože došlo k inej transformácii právneho vzťahu, kedy je dlžník povinný vrátiť len to, čo si skutočne požičal. Nesúhlasil s tým, že by v danom prípade zanikla aj dohoda zmluvných strán o termínoch splátok, keďže ako už bolo uvedené, zmluva zostala platná. V danom prípade došlo len k zníženiu sumy splátky. Navrhovateľ mal za to, že nárok na úrok z omeškania je zákonným dôsledkom omeškania dlžníka s úhradou dlžnej sumy, na ktorý veriteľovi vzniká nárok týmto okamihom, pričom zároveň zvyšuje snahu odporkyne o úhradu dlžnej sumy v čo najkratšom čase, keďže v prípade neúmerne dlhého časového obdobia s úhradou dlžnej sumy rastú aj úroky z omeškania. Keďže súd priznal navrhovateľovi časť istiny, je zrejmé, že si svoj nárok uplatnil v prevažnej časti dôvodne a zároveň vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je preukázané, že odporkyňa sa s úhradou dlžnej sumy dostala do omeškania.

Navrhovateľ preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že odporkyňu popri povinnosti vyplývajúcej z rozsudku zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 50 eur s príslušenstvom a zároveň aj na úhradu vyššie uvedených úrokov z omeškania. Zároveň si uplatnil trovy prvostupňového a odvolacieho konania.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo výroku, ktorým súd návrh vo zvyšku zamietol a trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/, 2 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Okresný súd napadnutým rozsudkom odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi 658,84 eur. Považoval poskytnuté peňažné plnenie zo zmluvy o pôžičke za úver bezúročný a bez poplatkov a preto pokiaľ navrhovateľ požičal odporkyni sumu 848 eur (suma tovaru 898 eur - 50 eur akontácia) a táto splatila sumu 191,16 eur rozdiel medzi poskytnutou sumou a zaplatenou sumou predstavuje suma 656,84 eur. Vo zvyšku súd návrh zamietol.

Voči výroku, ktorým súd vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že súd zohľadnil zaplatenú akontáciu 2-krát, nakoľko akontácia je zahrnutá v sume úhrad zo strany odporkyne vo výške 191,16 eur, ktorú odpočítal od sumy 848 eur, čo je suma pôžičky už ponížená o akontáciu.

Odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že kúpna cena tovaru, na ktorý navrhovateľ požičal odporkyni peniaze na základe zmluvy o pôžičke z 05.03.2010 predstavovala sumu 898 eur. Odporkyňa pri uzavretí zmluvy dňa 05.03.2010 zaplatila akontáciu v sume 50 eur (č.l. 7 spisu). Navrhovateľ potom požičal odporkyni sumu 848 eur (č.l. 3 spisu). Z požičanej sumy odporkyňa zaplatila na splátkach sumu 141,16 eur ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad (č.l. 7 spisu) a to dňa 22.11.2010 sumu 20,58 eur, dňa 17.01.2011 sumu 20,58 eur, dňa 28.09.2011 sumu 50 eur, dňa 07.02.2012 sumu 50 eur). Vzhľadom na uvedené podľa odvolacieho súdu okresný súd mal z odporkyňou zaplatenej sumy t.j. 191,16 eur odpočítať sumu 50 eur predstavujúcu akontáciu t.j. prvú splátku kúpnej ceny pri podpise zmluvy pred odovzdaním veci lebo táto nie je úhradou splátky pôžičky. Inak povedané zo sumy požičanej navrhovateľom t.j. sumy 848 eur mal odpočítať len odporkyňou zaplatené splátky v sume 141,16 eur. Odvolanie navrhovateľa v tejto časti považoval preto za dôvodné.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vyslovil nesúhlas s nepriznaním príslušenstva pohľadávky predstavujúcej úroky z omeškania.

Navrhovateľ si v konaní aj uplatnil zákonný úrok z omeškania odo dňa nasledujúcim po dni, kedy uplynula trojdňová lehota na dobrovoľné plnenie daná navrhovateľom v predžalobnej upomienke z 20.08.2010 (č. l. 5 spisu) majúc za to, že odporkyňa sa dostala do omeškania s úhradou dlžnej sumy od 31.08.2010.

Odvolací súd sa nestotožnil s právnou úvahou súdu priznania úrokov z omeškania analogicky ako pri bezdôvodnom obohatení t.j. až vtedy, keď je dlžníkovi známe, v akej výške má skutočne plniť a veriteľ ho musí preto na takéto plnenie vyzvať, pričom ak tak veriteľ nespraví dlžník sa dostane najskôr do omeškania až po dni, keď súd rozhodne o nárokoch. Zhodne s odvolaním navrhovateľa uvádza, že zmluva napriek chýbajúcim náležitostiam v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. je platná. Odporkyňa napriek tomu, že sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov je aj naďalej v omeškani s plnením peňažného dlhu a súd jej mal uložiť povinnosť zaplatiť navrhovateľovi aj úroky z omeškania z dlžnej sumy vo výške zodpovedajúcej sadzbe úrokov z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na splnenie dlhu.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti a súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sa okresný súd preto opätovne vysporiada so sumou 50 eur predstavujúcou akontáciu a to aj vzhľadom na to, že odporkyňa rozsudkom zaviazal na zaplatenie sumy 658,84 eur napriek tomu, že v odôvodnení rozhodnutia uviedol sumu 656,84 eur ako rozdiel medzi sumou 848 eur a sumou 191,16 eur. Okrem toho posúdi úroky z omeškania, dátum omeškania dlžnej sumy odporkyne voči navrhovateľovi a ich percentuálnu výšku. V novom rozhodnutí okresný súd zároveň rozhodne aj o trovách prvostupňového a odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Vo zvyšnej časti, voči ktorej odvolanie navrhovateľa nesmerovalo, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.